

WŁADYSŁAW DWOJACZNY

Piętnastolecie działalności Bieszczadzkiego Przedsiębiorstwa Przemysłu Drzewnego w Rzepedzi

Пятнадцатилетие деятельности

Бещадского предприятия деревообрабатывающей промышленности и Жепеди

15 years' activity of the Bieszczady Woodworking Plant in Rzepedź

W grudniu 1977 r. upłynęło 15 lat działalności Bieszczadzkiego Przedsiębiorstwa Przemysłu Drzewnego w Rzepedzi.

Dla uczczenia tego, skromnego może w skali krajowej, lecz znamienego dla rozwoju regionu Bieszczad, jubileuszu odbyła się 8. XII. 1977 r. w Rzepedzi akademія z udziałem znacznej części załogi Przedsiębiorstwa oraz zaproszonych gości: wojewody krośnieńskiego, przedstawicieli Zjednoczenia Przemysłu Drzewnego i Wyrobów Drzewnych oraz miejscowych władz politycznych i administracyjnych, byłych dyrektorów i zasłużonych pracowników BPPD, delegacji zaprzyjaźnionych Zakładów Drzewnych z Vranova (CSRS), przedstawicieli współpracujących przedsiębiorstw i instytucji oraz przedstawiciela PTL.

W części oficjalnej akademii Dyrektor BPPD przedstawił w skrócie dotychczasową działalność Przedsiębiorstwa, a po wygłoszeniu przemówień okolicznościowych nastąpiła dekoracja pracowników BPPD odznaczeniami państwowymi oraz wręczenie odznak: „Zasłużony dla Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego”, „Zasłużony dla Bieszczadzkiego Przedsiębiorstwa Przemysłu Drzewnego”, „Zasłużony pracownik Bieszczadzkiego Przedsiębiorstwa Przemysłu Drzewnego”.

Uroczystość ta stanowiła dla załogi BPPD akcent podkreślający jej osiągnięcia w ciągu pierwszych 15 lat istnienia Przedsiębiorstwa, którego historia rozwoju przedstawia się w skrócie następująco:

BPPD w Rzepedzi podjęło produkcję 8 grudnia 1962 r.

W tym czasie Bieszczady były regionem wprawdzie hojnie obdarzonym pięknem natury, ale ekonomicznie nie wykorzystanym i nie zagospodarowanym, mimo dużych zasobów leśnych skupionych w tym regionie.

Z inicjatywą zagospodarowania bieszczadzkiej bazy drzewnej, a w szczególności z wnioskiem o wybudowanie zakładu drzewnego w Rzepedzi wystąpiły już w 1954 r. Okręgowy Zarząd Lasów Państwowych oraz Wojewódzka Komisja Planowania Gospodarczego w Rzeszowie.

Podjęcie decyzji wybudowania dużego przedsiębiorstwa w słabo zaludnionym i mało dostępnym terenie nie było łatwe dla ówczesnego Ministerstwa Leśnictwa oraz Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego.

Obecnie, z perspektywy minionych lat, możemy stwierdzić, że była to decyzja w pełni uzasadniona i ówczesne założenia projektowe sprawdziły się w praktyce.

W lutym 1955 r. Międzyresortowa Komisja dla zbadania zasadności szczegółowej lokalizacji przemysłu drzewnego potwierdziła słuszność projektu lokalizacji zakładu przeróbki bieszczadzkiego drewna w Rzepedzi, jak również celowość budowy kolejki wąskotorowej Rzepedź — Smolnik, umożliwiającej w danych warunkach bardziej racjonalny transport drewna.

W maju 1959 r. przystąpiono do realizacji zamierzeń. Budowa Zakładu wraz z osiedlem „A” trwała 4 lata. Zakłady oddano do eksploatacji o 6 miesięcy przed terminem. 8. XII. 1962 r. dokonał otwarcia Zakładu ówczesny wicepremier Piotr Jaroszewicz.

Pierwsze ruszyły tartak i fryzarnia, a w roku 1963 uruchomiono wydział podłóg zwany wówczas mozaikarnią oraz oddział obróbki hydrotermicznej. W roku 1963, tj. w pierwszym roku pracy, Przedsiębiorstwo zatrudniało 292 pracowników; wartość jego produkcji wyniosła 21 519 zł.

Rzepedzcy drzewiarze, realizując planowane założenia inwestycyjne oraz własne koncepcje, wzbogacali z każdym rokiem program produkcyjny o nowe wyroby. Dążąc do pełnego wykorzystania bieszczadzkiej bazy surowcowej zapoczątkowano przemysłowy przerób bogatych zasobów olszy szarej, którą w gospodarce leśnej uważano za chwast, nie mający zastosowania w przemyśle. W roku 1967, w oparciu o inicjatywę i technologię opracowaną przez prof. dr Franciszka Krzysika, podjęto budowę wytwórni płyt wiórowych. Na początku 1970 r. podjęto produkcję płyt z drewna olszy szarej; docelową wielkość produkcji w ilości 8 900 m³ osiągnięto w 1972 r.

Obserwacja przerobu drewna olszy szarej na płyty wiórowe oraz analiza zasobów tego surowca ukształtowała wśród kierownictwa i aktywu gospodarczego BPPD pogląd, że znaczna ilość tego drewna może być wykorzystana do produkcji opakowań, zastępując deficytową tarcicę iglastą i liściastą. Wykorzystując ujawnione rezerwy powierzchni produkcyjnej uruchomiono, bez nakładów inwestycyjnych, produkcję skrzynek cienkościennych, spinanych, z drewna olszy szarej, stosując wysortowany grubszy surowiec do produkcji opakowań, natomiast surowiec o małych średnicach i opady produkcyjne na płyty wiórowe. Docelowa moc przerobowa tego wydziału wynosi 3 tys. m³ kompletów skrzynkowych rocznie i została już osiągnięta; skrzynki spinane są obecnie podstawowym wyrobem eksportowym Przedsiębiorstwa. Obecnie Przedsiębiorstwo przerabia łącznie 31306 m³ drewna olszy szarej. Dla dalszej efektywności gospodarowania oraz oszczędności wsadów surowcowych przyjęto kierunek całkowitego zagospodarowania produkcyjnych odpadów drzewnych. W tym celu zainstalowano dwa rębaki do przerobu iglastych zrzyn i oszarów na zrębki. Obok zrębków papierniczych wyprodukowano w 1977 r. 15 tys. m³ zrębków dla Wytwórni Płyt Wiórowych w Jaśle.

Dla lepszego zobrazowania osiągnięć Przedsiębiorstwa na przestrzeni

15 lat dodajmy, że nastąpił w tym czasie 12-krotny wzrost wartości produkcji przy 3-krotnym wzroście zatrudnienia. Ogółem pozyskano 384 tys. m³ tarcicy iglastej oraz 376 tys. m³ tarcicy liściastej, łącznie 760 tys. m³. Poza tym wyprodukowano 3800 m³ wyrobów podłogowych, dając budownictwu wykładzinę podłogową dla 239 tys. izb mieszkalnych.

Część wyrobów BPPD jest eksportowana. M.in. do Wielkiej Brytanii, RFN, Francji, krajów południowej Afryki i Bliskiego Wschodu.

Uzyskanie przedstawionych osiągnięć w 15 latach istnienia Przedsiębiorstwa było możliwe dzięki ofiarnej i twórczej pracy młodej, ale prężnej — w pełni świadomej swych celów, rzepedzkiej załogi. Załogi, która wywodząc się z różnych środowisk przystosowała się szybko do pracy w warunkach przemysłowych, osiągała z każdym rokiem coraz lepsze wyniki i stała się w stosunkowo krótkim czasie załogą przodującą wśród bratnich przedsiębiorstw przemysłu drzewnego, zajmując czołowe miejsca we współzawodnictwie międzyzakładowym. Dowodem tego jest 5-krotne zdobycie Sztandaru Przechodniego Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego oraz Przewodniczącego Zarządu Głównego Związków Zawodowych i przejęcie tego sztandaru w stałe posiadanie.

Mówiąc o 15-letniej działalności BPPD w Rzepedzi nie można pominąć tych, którzy kierowali jego działalnością, byli inicjatorami i twórcami jego rozwoju.

Załoga rzepedzka wysoko ceni wkład pracy dyrektora **W a l e w s k i e g o** i wicedyrektora **J u s z c z y k a** w okresie budowy i rozruchu zakładów, duże zaangażowanie oraz zasługi dyrektorów **K a z i m i e r z a K w i e c i ń s k i e g o** i **W i e s ł a w a N a d o w s k i e g o**, którzy w czasie kierowania Przedsiębiorstwem osiągnęli tak korzystne rezultaty, jak również mgr. inż. **P a w e ł M r o c z k a**¹, który jako zastępca dyrektora Zjednoczenia Przemysłu Tartaczno-Przemysłu Wydrzarskiego wykazywał szczególne zainteresowanie budową i rozwojem Przedsiębiorstwa i udzielał w imieniu kierownictwa Zjednoczenia wydatnej pomocy Przedsiębiorstwu w budowie i rozruchu. Rozszerzenie pierwotnych założeń i stworzenie przedsiębiorstwa o kompleksowym przerobieniu drewna było możliwe w klimacie zrozumienia i pomocy okazywanych przez władze polityczne, związkowe i administracyjne, instytucje współpracujące z Przedsiębiorstwem, a szczególnie przez leśników, z którymi istniała i istnieje dobra współpraca.

Przedstawione w krótkim zarysie osiągnięcia produkcyjne należy uzupełnić kilkoma słowami o działalności społecznej, socjalnej, kulturalno-oświatowej oraz uczestniczeniu Przedsiębiorstwa w rozwoju i prowadzeniu socjalistycznego współzawodnictwa pracy.

Godne podkreślenia są zobowiązania produkcyjne podjęte i wykonane dla uczczenia 30-lecia PRL i VII Zjazdu Partii o łącznej wartości 2 738 tys. zł oraz wykonanie minionej 5-latki 4 miesiące przed terminem, a do godnych uwagi czynów społecznych należą: budowa przekaźnika telewizyjnego, budowa dróg, placów gier i zabaw, budowa młodzieżowego Klubu „Jubilat”. Realizując hasło „Uczyńmy nasz Zakład i Osiedle bardziej pięknymi” wykonano społecznie ponad 2 tys. m² zielenców, wysadzono ponad 6,5 tys. drzew i krzewów, wykonano wiele prac porządkowych, podnosząc wygląd i estetykę zakładu i osiedla.

¹ Mgr inż. Paweł Mroczek zmarł 11 I 1978 r. — przyp. Redakcji.

W zakresie spraw socjalnych i bytowych uruchomiono stołówkę, wybudowano przedszkole, sklep zakładowy, ośrodek zdrowia z gabinetem lekarskim, stomatologicznym i zabiegowym, z urządzeniami fizykoterapii i apteką. W celu rozwiązania narastającego w Rzepedzi od wielu lat problemu mieszkaniowego przystąpiono do budowy systemem spółdzielczym nowych mieszkań rodzinnych obok istniejącego osiedla. Trudno byłoby wymienić tutaj inne prowadzone formy zaspokajania potrzeb pracowniczych jak rozrywki kulturalne, wycieczki krajoznawcze, wczasy pracownicze, organizowanie wypoczynku po pracy itp., ale trzeba podkreślić, że te formy działania były w warunkach Rzepedzi konieczne i miały decydujący wpływ na stabilizację załogi oraz na osiągnięcia jakie przedstawiłem.

Przedstawiony pokrótce tutaj dorobek pierwszych 15 lat działalności Przedsiębiorstwa pozwala żywić przekonanie, że dojrzała w pełni rzepedzka załoga będzie w dalszym ciągu rozszerzać dotychczasowy dorobek, że z dumą służyć będzie społeczeństwu i pomnażać gospodarkę Polski Ludowej.

Książki Państwowego Wydawnictwa Rolniczego i Leśnego, o których piszemy w bieżącym numerze „Sylwana”, można kupić w księgarniach miejskich i Wojewódzkich Księgarniach Rolniczych „Domu Książki”, w zorganizowanych przez nie punktach sprzedaży i u kolporterów, w kioskach i klubach „Ruch”, w Klubach Gminnych Spółdzielni „Samopomoc Chłopska” oraz w Centralnej Księgarni Rolniczej w Warszawie, Pl. Dąbrowskiego 8.

Adresy Wojewódzkich Księgarni Rolniczych:

15-420 Białystok, ul. Edwarda Próchniaka 5,

85-009 Bydgoszcz, ul. Dworcowa 73,

40-012 Katowice, ul. 15 Grudnia 16,

80-835 Gdańsk, ul. II Grobla 12/14,

25-367 Kielce, ul. Obrońców Stalingradu 11,

75-035 Koszalin, ul. Zwycięstwa 20,

31-013 Kraków, Rynek Główny 36,

20-115 Lublin, ul. Kowalska 11,

90-440 Łódź, ul. Piotrkowska 147,

10-538 Olsztyn, ul. Dąbrowszczaków 7,

45-706 Opole, ul. Hanki Sawickiej 15/17,

61-808 Poznań, ul. Armii Czerwonej 77,

35-074 Rzeszów, ul. Gałęzowskiego 6,

70-427 Szczecin, Pl. Grunwaldzki 1,

50-147 Wrocław, ul. Wita Stwosza 44,

65-068 Zielona Góra, ul. Karola Marksa 4,

W przypadku, gdy nakład jakiejś książki jest kompletnie wyczerpany — niestety pozostaje tylko możliwość skorzystania z niej w bibliotece.